

Bogdan Klepacki, Katarzyna Boratyńska

Znaczenie inwestycji zagranicznych w rozwoju regionalnym : (na przykładzie województwa świętokrzyskiego)

Acta Scientifica Academiae Ostroviensis nr 11, 51-67

2003

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BOGDAN KLEPACKI, KATARZYNA BORATYŃSKA

ZNACZENIE INWESTYCJI ZAGRANICZNYCH W ROZWOJU REGIONALNYM (NA PRZYKŁADZIE WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO)

WSTĘP

Inwestorzy podejmujący decyzję o lokowaniu kapitału w danym kraju rozpoznają istniejące czynniki zachęcające do podjęcia działalności oraz bariery dla wejścia zagranicznych inwestycji. Najważniejszy dla oceny atrakcyjności danego kraju przez inwestorów zagranicznych jest stopień ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej oraz potencjalne zyski. Dlatego pod uwagę brane są różnorodne czynniki, takie jak stabilizacja polityczna, wielkość i zapotrzebowanie rynku krajowego, dostęp do surowców naturalnych, uwarunkowania prawne, koszty produkcji, jakość zasobów pracy, perspektywy wzrostu gospodarczego.

Inwestycje realizowane przez firmy zagraniczne stanowią cenne źródło uzupełniania krajowych zasobów kapitału. W procesie restrukturyzacji i rozwoju polskiej gospodarki bezpośrednie inwestycje zagraniczne mają zasadnicze znaczenie. Stanowią ważny kanał transmisji nowych rozwiązań technologicznych. Stymulując poprawę nowoczesności i jakości produkcji krajowej, oddziałują na rozwój eksportu i wzmacnianie pozycji polskiej gospodarki na rynkach międzynarodowych.

Obok lokalizacji branżowej napływającego do Polski kapitału zagranicznego, istotna jest jego lokalizacja terytorialna. Stąd autorzy uznali, że warto przedstawić szerzej znaczenie bezpośrednich inwestycji zagranicznych w rozwoju regionalnym. Kapitał zagraniczny mógłby stanowić szansę rozwoju województwa świętokrzyskiego a celem polityki regionalnej powinno być stosowanie różnego rodzaju zachęt dla inwestorów zagranicznych.

W opracowaniu korzystano z danych Państwowej Agencji Inwestycji Zagranicznych oraz Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Kielcach.

BEZPOŚREDNIE INWESTYCJE ZAGRANICZNE W POLSCE

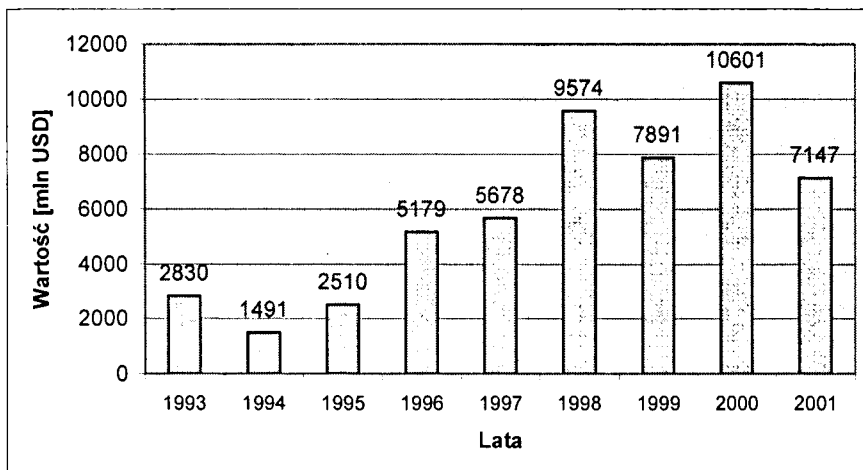
Napływ kapitału zagranicznego dokonuje się głównie w formie inwestycji bezpośrednich typu *greenfield* lub poprzez nabycie istniejących już spółek. Zgodnie z definicją stosowaną przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) oraz Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), inwestycje bezpośrednie dokonywane są w celu zdobycia trwałego udziału w przedsiębiorstwie działającym w innej gospodarce narodowej niż gospodarka inwestora, w celu zdobycia efektywnego wpływu na zarządzanie tym przedsiębiorstwem. Większość dostępnych badań dotyczących bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) bazuje na wąskiej definicji MFW, zgodnie z którą są one inwestycjami kapitałowymi, gdzie inwestor zagraniczny posiada minimum 10% praw głosu [Karaszewski 2001].

Ze względu na udział kapitału inwestora zagranicznego w przedsiębiorstwie, inwestycje takie dzielą się na *joint-ventures* – przedsiębiorstwa z kapitałem mieszanym i tzw. *subsidiaries* – przedsiębiorstwa ze stuprocentowym udziałem zagranicznym, zwane spółkami-córkami. W praktyce inwestor zagraniczny będzie dążyć do zapewnienia sobie ponad 50% udziałów w kapitale spółki polskiej.

Inwestycje bezpośrednie mogą łagodzić negatywne skutki zbyt dużego deficytu na rachunku obrotów bieżących, a także umożliwiać poprawę sytuacji poszczególnych firm, poprzez np. zwiększanie przez nie nakładów inwestycyjnych, produkcji i zatrudnienia. Tylko inwestycje bezpośrednie gwarantują długookresowe zainteresowanie inwestora przedsiębiorstwem. Angażują one zatem obcy kapitał na wiele lat i nie są gwałtownie wycofywane w momentach kryzysowych. Drugą kategorią obrotów kapitałowych są inwestycje portfelowe, które wpływają na rachunek kapitałowy i pośrednio wspomagają gospodarkę. W okresie kryzysu inwestycje portfelowe są gwałtownie wycofywane. Należy jednak zwrócić uwagę, że stawianie przeszkód w dostępie do inwestycji portfelowych może zniechęcić potencjalnych inwestorów także do podejmowania inwestycji bezpośrednich.

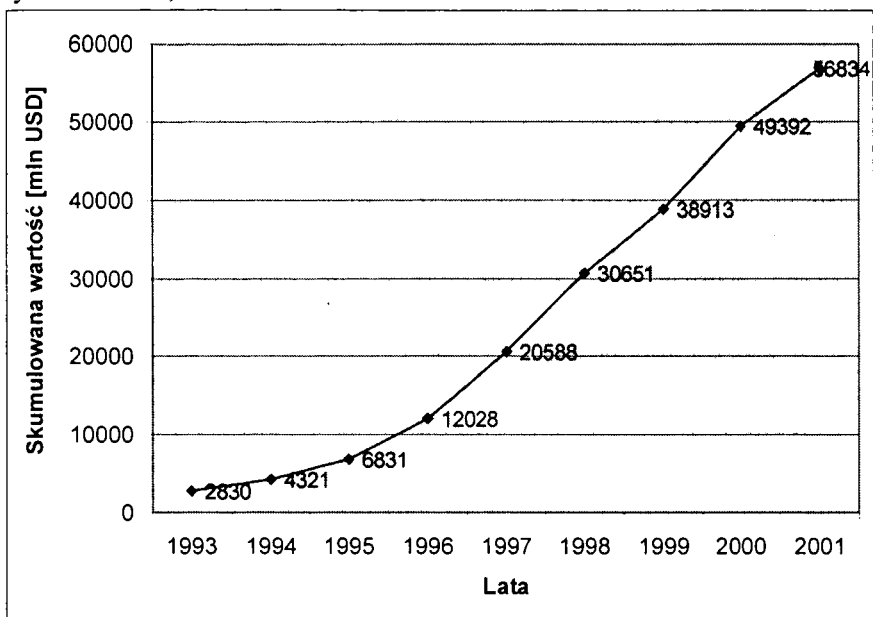
W 2001 roku do Polski napłynęło ponad 7 mld USD bezpośrednich inwestycji zagranicznych, czyli około 30% mniej niż w roku 2000 (10,6 mld USD) [rysunek 1]. Skumulowana wartość wszystkich inwestycji zagranicznych w Polsce w latach 1993 - 2001 roku wyniosła 56,8 mld USD [rysunek 2].

Rysunek 1. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Polsce w latach 1993 - 2001

Źródło: Dane PAIZ.

Rysunek 2. Skumulowana wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce, w latach 1993 - 2001

Źródło: Dane PAIZ.

Są dwie główne przyczyny spadku zainteresowania inwestycjami bezpośrednimi w naszym kraju. Pierwszą jest ogólnoświatowa tendencja do zmniejszania, w okresie dużej niepewności i pogorszenia koniunktury, transferu kapitałów w skali ponadnarodowej. Drugi powód ma charakter wewnętrzny: proces prywatyzacji w Polsce w zasadzie dobiega końca, dlatego w ofercie przedstawianej inwestorom zagranicznym jest coraz mniej atrakcyjnych propozycji.

INWESTORZY ZAGRANICZNI W POLSCE

Pod koniec grudnia 2001 roku na „Liście największych inwestorów zagranicznych w Polsce” znalazło się 906 firm z 34 krajów. Największa grupa inwestorów, bo aż 207 firm pochodziło z Niemiec, na drugim miejscu znaleźli się inwestorzy ze Stanów Zjednoczonych – 125, na trzecim z Francji – 87, na kolejnym Holandia - 74, następnie Włochy – 61 firm.

Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez dziesięciu największych inwestorów zagranicznych w 2001 roku wyniosła ponad 4,2 mld USD, co stanowiło prawie 60% wartości całkowitego kapitału jaki napłynął do Polski w badanym okresie.

Tabela 1. Najwięksi inwestorzy zagraniczni w Polsce w 2001 roku

Lp.	Inwestor	Kapitał zainwestowany (mln USD)	Kraj pochodzenia	Rodzaj działalności
	Casino	783,0	Francja	Handel i naprawy
	Carrefour	628,7	Francja	Handel i naprawy
	KBC Bank	583,2	Belgia	Pośrednictwo finansowe
	Tesco	411,6	Wielka Brytania	Handel i naprawy
	Electricite de France International	411,0	Francja	Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę
	Metro AG	375,0	Niemcy	Handel i naprawy
	HVB	358,0	Niemcy	Pośrednictwo finansowe
	Credit Agricole	260,0	Francja	Pośrednictwo finansowe
	British American Tobacco GmbH	212,0	Niemcy	Wyroby tytoniowe
	Sampo	197,0	Finlandia	Pośrednictwo finansowe

Źródło: Dane PAIZ.

W 2001 roku najwięcej zainwestowały w Polsce korporacje francuskie - 2,4 mld USD, co stanowiło 33,3% wartości inwestycji zagranicznych. Na drugim miejscu odnotowano inwestorów niemieckich, którzy

zainwestowali 1,36 mld USD (ponad 19%). Na trzecim miejscu pod względem wartości inwestycji zagranicznych uplasowały się korporacje amerykańskie, które zainwestowały w analizowanym roku 687 mln USD, co stanowiło 9,6% BIZ. Kolejne miejsce zajęły inwestycje z Belgii w kwocie 578 mln USD (nieco powyżej 8%). Pierwszą piątkę zamykają inwestycje o rodowodzie brytyjskim, które wielkością zainwestowanego kapitału w wysokości 491 mln USD stanowiły prawie 7% wszystkich inwestycji.

BEZPOŚREDNIE INWESTYCJE ZAGRANICZNE W POLSCE, W PODZIALE NA SEKTORY GOSPODARKI KRAJOWEJ

Analiza struktury branżowej BIZ w kilku ostatnich latach wskazuje na utrzymujące się tendencje do alokacji kapitału zagranicznego. W roku 2001 83,6% wartości inwestycji zagranicznych przypadła na trzy sekcje: handel i naprawy (29,3%), działalność produkcyjną (27,6%) i pośrednictwo finansowe (26,7%).

W obszarze działalności produkcyjnej w 2001 roku najwięcej inwestycji skupiła produkcja artykułów spożywczych (33,2%). Na drugim miejscu uplasowała się produkcja w podsekcji surowców niemetalicznych z udziałem 17% wartości inwestycji zagranicznych ulokowanych w sekcji produkcyjnej. Natomiast kolejne dwa miejsca zajęły inwestycje w podsekcjach angażujących zaawansowane technologie (produkcja sprzętu transportowego oraz urządzeń elektrycznych i optycznych), stanowiąc łącznie 23,5% wartości BIZ z zakresu produkcji w Polsce, w 2001 roku.

Tabela 2. Napływ inwestycji zagranicznych do Polski w podziale na sektory według Europejskiej Klasyfikacji Działalności (EKD) w 2001 roku

EKD	Kapitał zainwestowany (mln USD)
Działalność produkcyjna	1.973,9
Produkcja artykułów spożywczych, napojów i tytoniu	656,1
Produkcja pozostałych surowców niemetalicznych	336,5
Produkcja sprzętu transportowego	236
Produkcja urządzeń elektrycznych i optycznych	226,9
Produkcja drewna i wyrobów z drewna	206
Produkcja masy celulozowej i papieru, działalność publikacyjna i poligraficzna	109,6
Produkcja gdzie indziej nie sklasyfikowana	89,7
Produkcja metali i przetworzonych wyrobów z metali	67,8
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	34,2
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	32
Produkcja maszyn i urządzeń gdzie indziej nie sklasyfikowanych	-18,5*

Produkcja tkanin i wyrobów włókienniczych	-1,5*
Produkcja skóry i wyrobów ze skóry	-0,9*
Handel i naprawy	2.096,30
Pośrednictwo finansowe	1.907,00
Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	437,1
Budownictwo	285,9
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	209,8
Obsługa nieruchomości, działalność związana z prowadzeniem interesów	176,4
Górnictwo i kopalnictwo	65,2
Pozostała działalność usługowa, komunalna i socjalna	14,7
Hotele i restauracje	-15,3*
Rolnictwo	-4,4*
Inwestycje powyżej 1 mln USD	7.146,6

*Ujemne dane wynikają z pomniejszenia wartości napływającego w 2001 roku kapitału o wartość opuszczającego Polskę (np. w wyniku zaprzestania działalności gospodarczej w Polsce przez inwestora lub odsprzedaż części posiadanych udziałów).

Źródło: Dane PAIZ.

BEZPOŚREDNIE INWESTYCJE ZAGRANICZNE W POLSCE WEDŁUG REGIONÓW

W 2001 roku 661 inwestorów zagranicznych ulokowało swoje środki finansowe w województwie mazowieckim. W ujęciu wartościowym również województwo mazowieckie plasuje się na pierwszej pozycji [tabela 4]. 27,6% inwestorów zagranicznych uzyskało aż 56,7% udział wartości zainwestowanego kapitału we wszystkich województwach. Pod względem wartości napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych, 245 inwestorów zlokalizowanych w województwie wielkopolskim zajęło 2 pozycję (8,3%) przed województwem śląskim (309 inwestorów – 6,6% udziału w ogólnej wartości BIZ), które uplasowało się dopiero za województwem małopolskim [tabela 3 i 4].

Tabela 3. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Polsce według regionów w 2001 roku (dane na 31.12.2001)

Województwo	Liczba inwestorów zagranicznych	Udział [%]
Mazowieckie	661	27,6
Śląskie	309	12,9
Wielkopolskie	245	10,2
Dolnośląskie	195	8,1
Pomorskie	156	6,5
Małopolskie	136	5,7
Łódzkie	135	5,6
Kujawsko-Pomorskie	93	3,9
Zachodniopomorskie	89	3,7

Lubelskie	70	2,9
Podkarpackie	65	2,7
Świętokrzyskie	57	2,4
Lubuskie	53	2,2
Warmińsko-Mazurskie	52	2,2
Opolskie	51	2,1
Podlaskie	30	1,2
Razem	2397	100,0

Źródło: Dane PAIZ.

Można zauważyć silną koncentrację spółek z udziałem kapitału zagranicznego w kilku województwach: mazowieckim, wielkopolskim, małopolskim i śląskim. Zajmują one łącznie 79% udziału w ogólnej wartości BIZ [tabela 4]. Dominują więc regiony najbardziej uprzemysłowione, dysponujące najbardziej rozwiniętą infrastrukturą, siecią banków, instytucji finansowych, najgęściej zaludnione. Zdecydowanie mniej kapitału ulokowano na terenach Polski wschodniej (województwo warmińsko-mazurskie: 52 inwestorów - 0,8%, podlaskie: 30 inwestorów zagranicznych - 0,7% udziału w ogólnej wartości BIZ). Działa tam stosunkowo niewiele przedsiębiorstw i instytucji, spełniających kryteria atrakcyjności, zachęcających do podejmowania inwestycji bezpośrednich.

Tabela 4. Udział poszczególnych województw w ogólnej wartości zagranicznych inwestycji bezpośrednich w 2001 roku

Województwo	Udział [%]
Mazowieckie	56,7
Wielkopolskie	8,3
Małopolskie	7,4
Śląskie	6,6
Dolnośląskie	4,8
Łódzkie	2,3
Świętokrzyskie	1,7
Lubuskie	1,6
Zachodniopomorskie	1,5
Opolskie	1,5
Lubelskie	1,3
Podkarpackie	1,3
Kujawsko-pomorskie	1,0
Warmińsko-mazurskie	0,8
Podlaskie	0,7

Źródło: J. Brzozowski, 2002: *Zagraniczny kapitał napływa gdzie chce*, „Boss Gospodarka” nr 3, s. 8.

INWESTYCJE ZAGRANICZNE W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM

Region Świętokrzyski zajmuje szczególne miejsce na mapie geograficznej, historycznej i gospodarczej Polski. Położenie województwa na przecięciu ważnych szlaków komunikacyjnych kraju, w niewielkiej odległości od największych polskich aglomeracji oraz bliskość granicy ze Słowacją i Ukrainą sprawia, że jest ono dość atrakcyjne pod względem inwestycyjnym. Kieleckie zakłady przemysłowe produkują wyroby na światowym poziomie, o czym świadczą liczne certyfikaty jakości (w tym ponad 20 przyznanych certyfikatów ISO 9000) oraz listy renomowanych światowych odbiorców. Siłą regionalnej gospodarki jest przemysł materiałów budowlanych, bazujący na własnych surowcach. Ważnym działem gospodarki jest także przemysł metalurgiczny, maszynowy i precyzyjny, a także spożywczy i tekstylny. Ze względu na wysoką jakość towarów i usług oferta firm regionu znajduje nabywców w 55 krajach świata. Głównymi partnerami wymiany handlowej są Niemcy, Wielka Brytania, Ukraina, Włochy i Francja.

Efekty oddziaływania bezpośrednich inwestycji zagranicznych na sytuację gospodarczą regionu świętokrzyskiego można rozpatrywać z punktu widzenia wielkości napływu tych inwestycji. Można tu stwierdzić, że pomimo, iż władze lokalne stwarzają dogodny klimat dla tworzenia spółek z udziałem kapitału zagranicznego, województwo świętokrzyskie nie może być uznane za region chętnie wybierany przez inwestorów zagranicznych. Na dzień 31 VII 2002 roku w województwie świętokrzyskim w rejestrze REGON zamieszczonych było 454 podmioty z udziałem kapitału zagranicznego, w tym 21 spółek akcyjnych i 433 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Liczby te wskazują, że region świętokrzyski znajdował się na jednym z ostatnich miejsc w kraju.

Z danych przedstawionych w tabeli 5 wynika, że najwięcej podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego funkcjonuje w Kielcach – mieście na prawach powiatu oraz powiatach: starachowickim i kieleckim (zdecydowanie przeważają spółki z ograniczoną odpowiedzialnością). We wszystkich powiatach łącznie spółki akcyjne z udziałem kapitału zagranicznego stanowią tylko 3,7% ogółu spółek prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego, niewiele więcej, jeżeli weźmiemy pod uwagę Kielce, miasto na prawach powiatu – 5,7%. Dominującą formą organizacyjno-prawną jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (łącznie w powiatach – 96,3% ogółu spółek prawa handlowego).

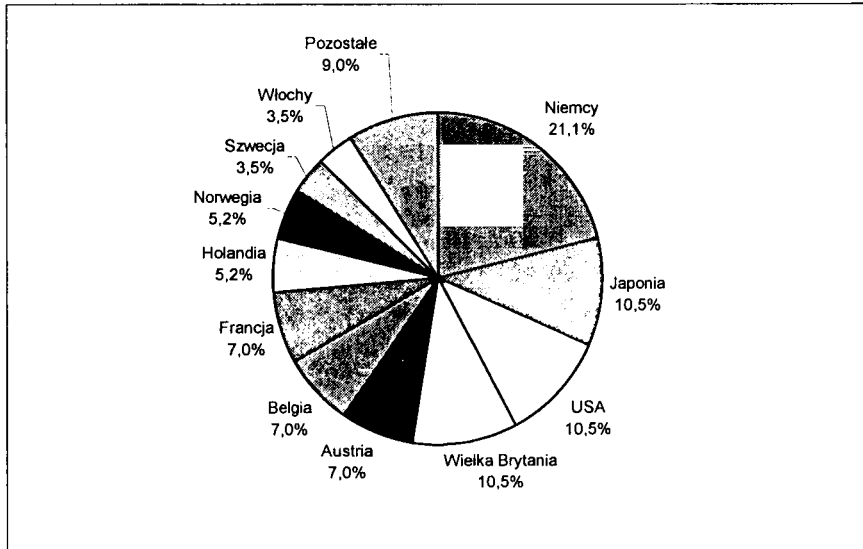
Tabela 5. Spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego w województwie świętokrzyskim (dane na dzień 31 VII 2002 roku)

Wyszczególnienie	Razem	Spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego	
		akcyjne	z ograniczoną odpowiedzialnością
Województwo	454	21	433
Powiaty, w tym:	244	9	235
buski	12	1	11
jędrzejowski	13	1	12
kazimierski	1	1	-
kielecki	41	1	40
konecki	26	2	24
opatowski	6	-	6
ostrowiecki	26	-	26
pińczowski	7	1	6
sandomierski	16	-	16
skarżyński	23	-	23
starachowicki	58	2	56
staszowski	9	-	9
włoszczowski	6	-	6
miasto na prawach powiatu Kielce	210	12	198

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Kielcach, www.stat.gov.pl/kielce/kie-dast.htm z dnia 21.10.02.

Do 2001 roku w województwie świętokrzyskim 57 inwestorów zagranicznych ulokowało 1,7% środków ogólnej wartości bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce. Badając pochodzenie kapitału zagranicznego napływającego do województwa świętokrzyskiego, można zauważyć, że głównym jego źródłem są Niemcy. Zdecydowanie mniejsza liczba inwestorów pochodziła z Japonii, Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii (10,5% inwestorów). Głównymi inwestorami w regionie są więc kraje wysoko rozwinięte. Dotyczy to również całej Polski, dla której struktura pochodzenia kapitału pokrywa się w znacznym stopniu ze strukturą regionalną. Na dalszych pozycjach z udziałem 7% uplasowały się Austria, Belgia, Francja. Powyższe dane nie obejmują wartości zainwestowanego kapitału, a tylko udział procentowy inwestorów z danego kraju do ogółu inwestorów, którzy ulokowali do 2001 roku kapitał na terenie województwa świętokrzyskiego.

Rysunek 3. Pochodzenie kapitału zagranicznego w województwie świętokrzyskim w 2001 roku

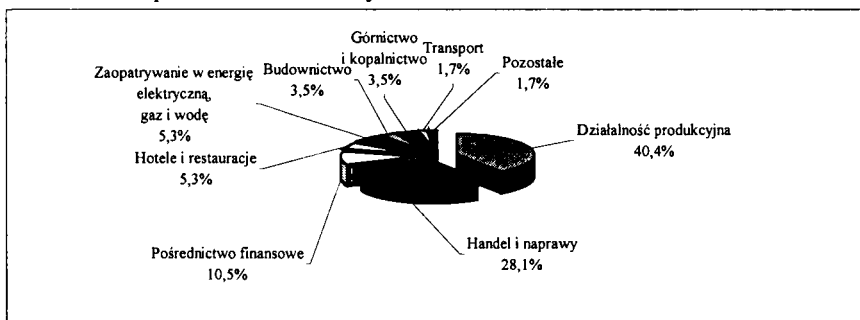

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PAIZ.

Z danych zamieszczonych na rysunku 4 wynika, że największa liczba inwestorów zagranicznych najchętniej lokowała środki finansowe w województwie świętokrzyskim w działalność produkcyjną, następnie w handel i naprawy. Jeżeli weźmiemy pod uwagę liczbę inwestorów w działalności produkcyjnej to można stwierdzić, że większość z nich inwestowała w produkcję maszyn i urządzeń (7 inwestorów) oraz produkcję materiałów budowlanych (6 inwestorów). Nieco mniej firm działało w pośrednictwie finansowym, turystyce, zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz i wodę. Najmniej było inwestycji w budownictwie, górnictwie i kopalnictwie oraz transporcie.

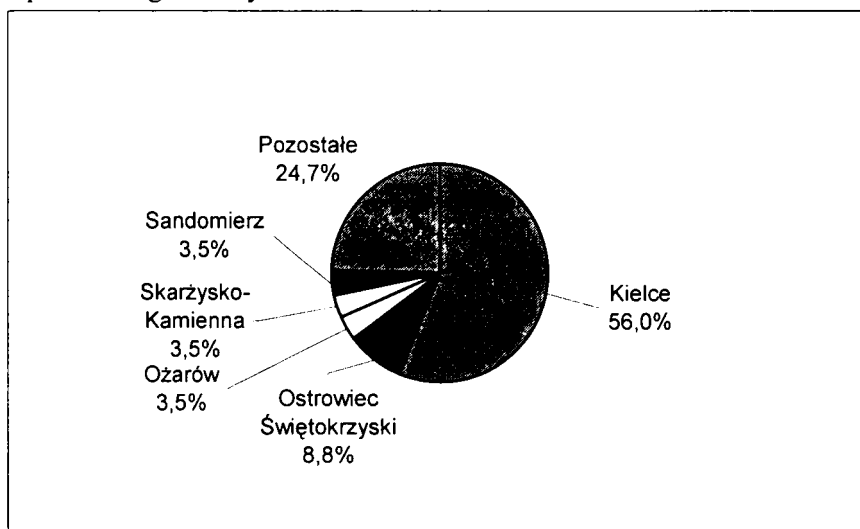
Napływ inwestorów do poszczególnych sektorów województwa świętokrzyskiego nie pokrywa się ze strukturą branżową napływu BIZ do Polski. Analiza struktury branżowej BIZ w kraju wskazuje na utrzymującą się tendencję do alokacji środków finansowych kolejno w: handel i naprawy, działalność produkcyjną i pośrednictwo finansowe. W województwie świętokrzyskim obserwujemy natomiast dominujący udział inwestorów w działalności produkcyjnej, szczególnie w produkcji materiałów budowlanych, która jest jedną z wiodących działalności w regionie. Świadczy to o niekorzystnej strukturze lokowanego kapitału, co wynika z opóźnień w rozwoju tego województwa.

Rysunek 4. Inwestorzy zagraniczni w województwie świętokrzyskim w 2001 roku w podziale na sektory

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PAIZ.

Rysunek 5. Miejscowości/gminy o największym udziale przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym w 2001 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PAIZ.

Z danych przedstawionych na rysunku 5 wynika, że inwestorzy zagraniczni najchętniej lokowali kapitał w najlepiej rozwiniętych gminach w badanym regionie. Zdecydowanie największą liczbę inwestorów zagranicznych (ponad 50%) przyciągnęły Kielce – miasto na prawach powiatu. Mniejszym zainteresowaniem inwestorów cieszyły się takie miejscowości jak Ostrowiec Świętokrzyski, Ożarów, Skarżysko-Kamienna. Ponadto

widać wyraźne rozproszenie inwestorów w pozostałych gminach (w 14 gminach¹ ulokowało się 24,7% ogółu inwestorów zagranicznych).

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. O lokalizacji inwestycji zagranicznych w poszczególnych rejonach Polski decyduje rozwój infrastruktury oraz sieci banków i instytucji finansowych. Najwięcej inwestycji zagranicznych przyciągają województwa najbardziej uprzemysłowione: mazowieckie, wielkopolskie, małopolskie i śląskie. Zdecydowanie mniej kapitału ulokowano na terenach Polski wschodniej, gdzie działa stosunkowo niewiele przedsiębiorstw i instytucji spełniających oczekiwane przez inwestorów kryteria atrakcyjności.
2. W badanym okresie wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych w województwie świętokrzyskim była bardzo niska i wynosiła 1,7% ogółu inwestycji zagranicznych w kraju, co świadczy o tym, że region w niskim stopniu spełnia kryteria atrakcyjności dla inwestorów zagranicznych.
3. Głównymi inwestorami w regionie świętokrzyskim są firmy z krajów wysoko rozwiniętych. Struktura regionalna pochodzenia kapitału zagranicznego pokrywa się w znacznym stopniu ze strukturą BIZ w skali kraju.
4. Inwestorzy zagraniczni chętnie lokowali środki finansowe w działalności produkcyjnej, następnie w handlu i naprawach. Dla województwa świętokrzyskiego korzystniej byłoby, gdyby struktura branżowa inwestycji uległa zmianie na korzyść wzrostu udziału handlu i pośrednictwa finansowego.
5. Inwestycje zagraniczne wspierają tworzenie nowych miejsc pracy i rozwój infrastruktury. Przyjmuje się, że jedno miejsce pracy powstałe w wyniku inwestycji generuje średnio cztery nowe miejsca pracy w jej otoczeniu.

Literatura

BOJAR E., *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne, ich skala, struktura oraz czynniki przyciągające i hamujące rozwój inwestycji zagranicznych w regionie lubelskim*, „Przegląd Organizacji” 2002, nr 7-8.

---

¹ Gminy: Bukowa, Gacki, Jędrzejów, Kleczanów, Łubna, Małogoszcz, Pińczów, Połaniec, Sitkówka, Sitkówka-Nowiny, Stawiany, Szarbków, Tychy, Włostów.

BRZOZOWSKI J., 2002: *Zagraniczny kapitał napływa gdzie chce*. „*Boss Gospodarka*”, nr 3.

KARASZEWSKI W., 2001: *Przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego w Polsce w latach 1990-1999 (miejsce w gospodarce kraju, czynniki i perspektywy rozwojowe)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

KLEPACKI B., BORATYŃSKA K., *Globalization and foreign investment and technology transfer. Ecologic and economic problems of agribusiness development*, Lviv State Agrarian University, Lviv 25 – 27.09.2002.

Lista największych inwestorów zagranicznych w Polsce w 2001 roku – komentarz.

Lista największych inwestorów zagranicznych w Polsce w podziale na województwa – wyciąg z 2001 roku dla województwa świętokrzyskiego. www.stat.gov.pl/kielce/kie-dast.htm z dnia 21.10.02

STRESZCZENIE

Artykuł przedstawia poziom, pochodzenie i strukturę branżową bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce oraz w województwie świętokrzyskim. Celem opracowania było określenie znaczenia kapitału zagranicznego w rozwoju regionów. Może on wpływać na podwyższenie atrakcyjności regionu, sprzyja tworzeniu nowych miejsc pracy oraz jest cennym źródłem uzupełnienia lokalnych zasobów kapitału. Autorzy stwierdzili, że o lokalizacji inwestycji w danym regionie, oprócz poziomu jego rozwoju, decyduje także rozwinięta infrastruktura oraz sieć banków i instytucji pośrednictwa finansowego. Inwestorzy najchętniej wybierali miejscowości najbardziej uprzemysłowione.

Załącznik 1. Lista największych inwestorów zagranicznych w województwie świętokrzyskim w 2001 roku (według kolejności na liście największych inwestorów zagranicznych w Polsce)

Lp.	INWESTOR	KRAJ POCHODZENIA	BRANŻA / SEKTOR	KOMENTARZ	MIEJSCOWOŚĆ / GMINA	POWIAT
10	Metro AG	Niemcy	Handel i naprawy	Makro Cash & Carry	Kielce	Kielce
10	Metro AG	Niemcy	Handel i naprawy	Real	Kielce	Kielce
10	Metro AG	Niemcy	Handel i naprawy	Praktiker	Kielce	Kielce
11	EBRD	międzynarodowe	Pośrednictwo finansowe	Huta Pilkington-Sandomierz	Sandomierz	Sandomierski
19	Enterprise Investors	USA	Pośrednictwo finansowe	Sando Sp. z o.o.	Kleczańów	Sandomierski
19	Enterprise Investors	USA	Pośrednictwo finansowe	Fabryka Kabli Ozarów S.A.	Ozarów	Opatowski
30	BP International	Wielka Brytania	Handel i naprawy	Stacje benzynowe x 3	Kielce	Kielce
32	Lafarge	Francja	Produkcja materiałów budowlanych	Cementownia Malogoszcz	Malogoszcz	Jędrzejowski
32	Lafarge	Francja	Produkcja materiałów budowlanych	cementownia	Kielce	Kielce
34	Telia AB	Szwecja	Telekomunikacja, działalność publikacyjna i poligraficzna	Tel Star	Ostrowiec Świętokrzyski	Ostrowiecki
37	Jeronimo Martins	Portugalia	Handel i naprawy	supermarket	Kielce	Kielce
42	Pilkington International Holdings	Wielka Brytania	Produkcja urządzeń optycznych	Huta Pilkington-Sandomierz, Pilkington Automotive Poland Sp. z o.o.	Sandomierz	Sandomierski
43	CRH Plc	Irlandia	Produkcja materiałów budowlanych	Udziałowiec Cementowni Ozarów SA	Ozarów	Opatowski
47	Aral	Niemcy	Handel i naprawy	Stacja benzynowa	Kielce	Kielce
48	Statoil	Norwegia	Handel i naprawy	Stacje benzynowe x 2	Kielce	Kielce
48	Statoil	Norwegia	Handel i naprawy	Stacja benzynowa	Ostrowiec Świętokrzyski	Ostrowiecki
66	Shell Overseas Holdings Ltd.	Wielka Brytania	Handel i naprawy, zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	Stacja benzynowa	Kielce	Kielce

78	Dyckerhoff	Niemcy	Produkcja materiałów budowlanych	Cementownia Nowiny, zakład produkcji materiałów budowlanych	Sitkówka-Nowiny	Kielecki
86	Seita	Francja	Wyroby tytoniowe	Wytwórnia Tytoniu Przemysłowego	Jędrzejów	Jędrzejów
92	Mc Donald's	USA	Hotele i restauracje	restauracje x 2	Kielce	Kielce
99	Linde AG	Niemcy	Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	Polgaz	Skarżysko-Kamienna	Skarżyski
102	Tractabel S.A.	Belgia	Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	75% udziałów w Elektrowni im. T. Kościuszki (Połaniec)	Połaniec	Staszowski
108	Raiffeisen Centralbank Osterreich AG	Austria	Pośrednictwo finansowe	Raiffeisen Centrobank S.A.	Kielce	Kielce
122	Provident Financial Plc.	Wielka Brytania	Pośrednictwo finansowe	Provident Polska S.A.	Kielce	m. Kielce
122	Provident Financial Plc.	Wielka Brytania	Pośrednictwo finansowe	Provident Polska S.A.	Ostrowiec Świętokrzyski	Ostrowiecki
125	Rigips Austria GmbH	Austria	Górnictwo i kopalnictwo, produkcja materiałów budowlanych	Rigips Polska Stawiany Sp. z o.o.	Stawiany	Pińczowski
125	Rigips Austria GmbH	Austria	Górnictwo i kopalnictwo, produkcja materiałów budowlanych	Zakład w budowie	Szarbków	Pińczowski
130	NSK-RHP Europe Ltd.	Japonia	Produkcja maszyn i urządzeń	NSK Iskra S.A.	Kielce	Kielce
130	NSK-RHP Europe Ltd.	Japonia	Produkcja maszyn i urządzeń	Iskra Zakłady Precyzyjne Sp.zo.o.	Kielce	Kielce
130	NSK-RHP Europe Ltd.	Japonia	Produkcja maszyn i urządzeń	Iskra Zakłady Łożysk Specjalnych Sp.zo.o.	Kielce	Kielce
130	NSK-RHP Europe Ltd.	Japonia	Produkcja maszyn i urządzeń	Iskra Centrum Narzędzi Specjalnych Sp.zo.o.	Kielce	Kielce
130	NSK-RHP Europe Ltd.	Japonia	Produkcja maszyn	Iskra ZBM	Kielce	Kielce

			i urzędzeń			
130	NSK-RHP Europe Ltd.	Japonia	Produkcja maszyn i urzędzeń	Iskra ZUS	Kielce	Kielce
141	Kingfisher	Wielka Brytania	Handel i naprawy	65 % udziałów w Nomi S.A. –sieci hipermarketów	Kielce	Kielce
142	Tricon International	USA	Hotele i restauracje	restauracja	Kielce	m. Kielce
163	Palm	Belgia	Produkcja artykułów spożywczych	Udziałowiec w zlokalizowanym w Kielcach Browarze Belgia Sp. z o. o.	Kielce	Kielce
175	EMPiK Centrum Investments S.A.	Luxemburg	Handel i naprawy	EMPiK, Domy Towarowe "Centrum"	Kielce	Kielce
180	David S. Smith Packaging	Holandia	Produkcja masy celulozowej i papieru	David S. Smith Kielce S.A., David S. Smith Packaging International Sp. z o.o. w Warszawie	Kielce	Kielce
205	Knauf	Niemcy	Produkcja materiałów budowlanych	50% udziałów w Dolina Nida Leasing	Pińczów	Pińczowski
210	Interkontakt	Republika Czeska	Handel i naprawy	PHS – jednostka regionalna	Kielce	Kielce
243	Ahold	Holandia	Handel i naprawy	Szalony Max's supermarket	Kielce	Kielce
245	Metallurgica Assemblaggi Carpenterie SpA	Włochy	Działalność produkcyjna	Udziały w Fabryce Samochodów Specjalizowanych "SHL" S.A. in Kielce	Kielce	Kielce
277	AGA AB	Szwecja	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	AGA GAZ Sp. z o.o.	Kielce	Kielce
285	Sudzucker AG	Niemcy	Produkcja artykułów spożywczych	Udziały w cukrowni Łubna	Łubna	Kielecki
285	Sudzucker AG	Niemcy	Produkcja artykułów spożywczych	Udziały w cukrowni Włostów	Włostów	Opatowski
325	International Fast Food Corporation	USA	Hotele i restauracje	restauracja	Tychy	Kielce
401	Rema Polen Invest A/S	Norwegia	Handel i naprawy	Rema 1000 supermarket	Ostrowiec Świętokrzyski	Ostrowiecki
446	Societa Italiana per Le Imprese	Włochy	Transport	Udziały w Fabryce Samochodów Specjalizowanych	Kielce	Kielce

				"SHL" S.A. w Kielcach		
451	Petrofer Oil and Chemicals	Niemcy	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	51% udziałów w Petrofer Polska	Sitkówka	Kielce
464	Eiffage Construction	Francja	Budownictwo	Mitex S.A. (Kielce)	Kielce	m. Kielce
519	Julius Meinl International AG	Austria	Handel i naprawy	hypermarket	Ostrowiec Świętokrzyski	Ostrowiecki
531	Rossmann	Germany	Handel i naprawy	Rossmann's store	Kielce	Kielce
576	Schmidt Holland BV	Holandia	Produkcja maszyn i urządzeń	Schmidt Polska Sp.zo.o. (Kielce)	Kielce	Kielce
718	MVV Energie AG	Niemcy	Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	MVV Polska Sp.zo.o., MVV EPS Polska Sp.zo.o., MVV Skarżysko Kamienna	Skarżysko-Kamienna	Skarżyski
762	Gyproc Benelux S.A.	Belgia	Budownictwo	Nida Gips w Gackach	Gacki	Staszowski
813	Lhoist	Belgia	Produkcja materiałów budowlanych	Udziały w Zakładach Przemysłu Wapienniczego Bukowa	Bukowa	Staszowski
901	Baring CEF Investment IV Ltd	USA	Działalność publikacyjna i poligraficzna	85% udziałów w Poligrafia S.A	Kielce	Kielce

Źródło: Opracowano na podstawie listy największych inwestorów zagranicznych w Polsce w podziale na województwa (wyciąg z 2001 roku dla województwa świętokrzyskiego) – dane PAIZ.